

Kuzeyde olan çapraz evde Mainz'lı Meryem ile birlikte *Meryem Şapeli* bulunmaktadır (1750). Kubbede zamanla siyah olan Meryem'in gümüş laleleri bulunmaktadır.

Karşısında 16. yüzyıla ait ve yazıtta işaret edildiği gibi 1638'de Limburg'daki evli çift Kalchoffen/Langenbach tarafından restore edilen bir tablo görülmektedir. Tablo İsa'nın 12 hükümdarane büyüklerini soy ağacı ile göstermektedir: İşay kökünden (Kral Davud'un babası İşay) filiz yetişmektedir. Musa, Harun, Danyel ve Hezekyel diğer tarafları süslemektedir.

Onun aşağısında „kutsal sülale“, İsa'nın ailesi, vaftizci Yahya'nın ebeveynleri, Elisabeth ve Zekeriya ve aynı zamanda Joachim ve Anna, Meryem'in ebeveynleri ve havariler çocuk olarak ebeveynleri ile birlikte gösterilmektedirler. Yeniden boyama 1880 yılında gerçekleşmiştir.

13

4

2

3

17

Kont *Konrad Kurzbold*'un anıt kabiri 11. Yüzyılın taşıyıcı figürlerin üzerinde durmaktadır, mezar taşı 13. Yüzyıla aittir. Kont çok genç ve açık gözlerle gösterilmektedir. Bu durum sonsuzlukta yaşamın devam edeceği inancına, yani „sonsuz gençliğe“ işaret etmektedir.

Güney çapraz evde yukarıda kubbenin altında vaftizci Yahya'nın olduğu *Yahya Şapeli* bulunmaktadır. Vaftiz taşı başlangıçta bu çapraz evin ortasında bulunmaktaydı.

Aşağıda iki tane fresk görmekteyiz: İsa Ağaç Haçı'nda ve karşı tarafta Eski Ahit'ten Şimşon İsa'nın ön resmi olarak bulunmaktadır.

Güney tarafı: Katedralin yapı tarihi zamanındaki sekiz köşeli *vaftiz kurnası* kumtaşından oluşmaktadır. Vaftiz kurnası pek çok heykel dekorlarıyla süslüdür. Ön tarafta İsa'nın Ürdün nehrinde vaftiz edildiği görülmektedir, yukarıda fazilet ve özelliklerle ilgili resimsel gösteri ve kısa yuvarlak desteklerin aşağısında kötü ahlâk gösterilmektedir. Birbiriyle savaşan çift ve birbirini öpen çift öfke ve iffetsizliğin kötü ahlâkının ağırlığına işaret etmektedir. Daha önce çapraz evde bulunan vaftiz kurnası, 1965'ten itibaren Erasmus şapelinde bulunmaktadır.

Modern bronz kapağı (1967) ve onun arkasındaki duvara bırakılan bronz teller Limburglu heykeltıraş Karl Matthäus Winter'in (+2012) eserleridir. Kapağın kabartma ve heykelleri yaratılışın çok çeşitli verimliliğini göstermektedir. Duvardaki bronz teller paskalya yortusundan önceki yas haftasında Episkopos tarafından kutsanmış yağların bulunduğu duvar oyuklarını kapatmaktadır. Parmaklıkların üzerinde „İsa'nın mesh edilmesi“ (1969), „mezarın başındaki kadınlar“ ve „Pentekost Bayramı“ (2011) gösterilmektedir.

Katedral girişi ve çıkışı tarafının güneyinde yüksek ortaçağ Madonna Gregor şapelinde durmaktadır.

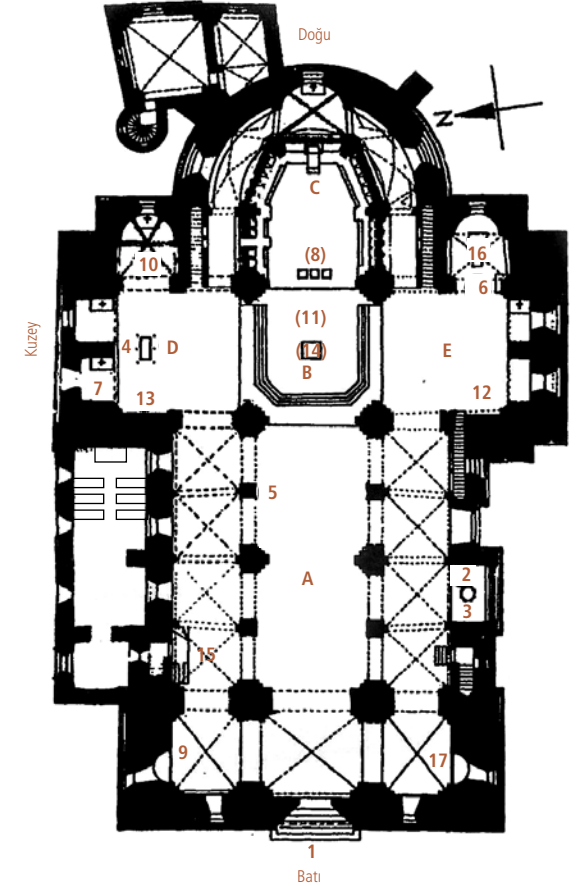
Limburg katedralinin çanları: Çan sesi 9 bronz çandan oluşmaktadır. 7 tane çan *Güneybatı kulesinde* çelik ve tahta iplerde asılıdır, 1907 (a° ve a') ve ya 1949 yıllarında Petit & Gebr. Edelbrock tarafından Gescher/Westf. da dökümü yapılmıştır. Baştan itibaren eolyalı ses dizini ile çan sesi çok sayıda etkili birleşimlerle (a°, c', d', e', f', g', a') kullanılmaktadır. *Kuzeybatı kulesinde iki tarihi çan* asılıdır: 13. Yüzyılın ilk yarısına ait fırtına çanı ("Stern" olarak da adlandırılmaktadır) ve 1447 yılına ait eski vurmali saat çanı, ikisi de bilinmeyen döküm ustası tarafından yapılmıştır; 19. Yüzyılın tahta çan sandalyesinde. Eski saat vurma çanı bugün vaftiz işleri esnasında çalarken, "Stern'in" ortaçağ sesi paskalya yortusuna hazırlık haftasında dini ayinde duyulmaktadır.

Ayrıntılı diğer bilgilere *Katedral Gezisi* Ofisimizden erişebilirsiniz: www.dom.bistumlimburg.de ya da domfuehrungen-limburg@bistum-limburg.de

Resim: © Marcel Schawe
© Fotoğraf Stüdyosu: Werner Baumann
© Eckhard Krumpholz
Çeviren: Nimet İşsenin
Dr. Timo Güzelmansur
Şekillendirme: Annika Steining, Bistum Limburg

08/2017 yaptırıldı

Plan

Katedralin uzunluğu: 54 m, orta bölümün yüksekliği: 21-25 m, orta bölümün eni: 35 m, orta kule dikdörtgen yüksekliği içten: 33 m, dıştan: 33 m daha, çapraz ev: 30 m.

A orta bölüm	5 Geç Gotik'e ait kutsal ev, 1496	11 "majeste Domini" dört dikdörtgende, 1235
B dört dikdörtgen	6 Mudersbach ailesinin mezar kitabesi, 1477	12 Şimşon duvar tablosu, 1235 öncesi
C koro	7 mihrab, 15. Yüzyılın sonu	13 İşay kökü, duvar tablosu, 17. Yüzyıl
D kuzey çapraz ev	8 Walsdorf haçı'nın kopyası (orijinali 1200)	14 ana mihrab
E güney çapraz ev	9 Kanonik J. Heep'in mezar kitabesi, 1599	15 kutsal küçük kiliseye giriş
1 Georg ve Nikolaus, 12./13. Yüzyıl	10 ay hilalinin üzerinde barok Madonna, 1750	16 Episkopos kilisesi
2 vaftiz taşı 13. Yüzyılın başı		17 Yüksek Gotik Madonna, yaklaşık 14. Yüzyıl
3 vaftiz kurnasının bronz kapağı, 1967		
4 Konrad Kurzbold'un anıt-kabiri (detail)		

LİMBURG'DAKİ KATEDRAL

türkçe baskı

Bistum Limburg

Değerli ziyaretçiler, Limburg'da bulunan Aziz Georg Katedrali'ne hoşgeldiniz!

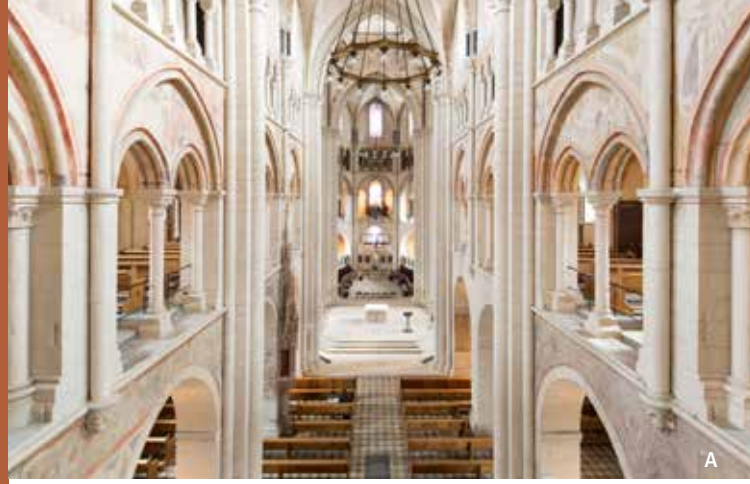
Limburg'daki katedral eşsiz bir yerde Lahn nehrinin yüksek bir kayasında kendini sunmaktadır. Bizim yedi kuleli katedralimiz ulu Kudüs'ü hatırlatmaktadır, bununla ilgili bir ilahide şöyle söylenmektedir: "Göklerden yeryüzüne inen büyük bir şehir meydana gelmektedir..." (GL 479). Aynı zamanda katedral uzaktan adeta şehrin ve yörenin (bölgenin) bir tacı olarak görülmektedir. Katedralde muazzam ana girişten girenler, ibadethanenin zarafetinden ve mimari ritminden etkilenirler. Onları içeride dinin güzelliğinden bahseden ve aynı zamanda o zamanın iş verenin ve sanatçının tevekkülüne dair tanıklık eden çeşitli ve çok kıymetli sanat eserleri beklemektedir. Limburg'daki katedralde ait küçük rehber kitabımız sizin bakmanıza ve anlayan bakışa erişmenize yardımcı olmak amacıyla düzenlenmiştir. Böylelikle ziyaretinizden sonra Limburg'daki katedral „canlı taşlardan oluşan ev“ (1. Petrus mektubu 2, 4-5) olarak hatırlanınızda kalacaktır.

Limburg'daki Katedral Toplantısı

Yapım Tarihi

910 yılında Kont Konrad Kurzbold (+948) Kalesi'nin bulunduğu araziye bir Kanonik Vakfı kurmuştur. 8. Yüzyıldan (?) kalan küçük bir Georg kilisesi bulunmaktaydı. 1058'de kutsanmış olan daha büyük bir kilisenin inşasının başlamasıyla oldukça küçük olan Georg kilisesinin yıkımı gerçekleşmiştir. Şehrin vatandaşları, özellikle esnafar refaha kavuştuklarında Kanonik Vakfı ile yaklaşık 1180'de aynı yerde yeni bir kilise inşa etmeye başlamışlardır. Bunun ana hatları 1058'deki yapımla genel olarak uyumaktadır, ancak dört katlı yapı olarak (zemin kat, balkon, triforium, asma kat) yüksekliği oldukça büyük olmaktadır. Katedralin tüm açılan kârgir yapısında önceki kilisenin inşaat kalıntılarını tespit etmek mümkündür. Yeni inşaat planını gerçekleştirmek için şimdiki kilisenin yapımında önceki yapının sadece gerekli olan yerleri sökülüştür.

Bugünkü kilise 1235 yılında manastır- ve cemaat kilisesi olarak kutsanmıştır. Kilise Aziz Georg'un yanı sıra Aziz Nikolaus'u koruyucu patron olarak almıştır.

Yapı Tarzı

Yapı Rhein usulü olan Geç Romantizm'in bir eseridir. Bu Staufen usulü ikinci Friedrich hükümdarlık zamanına ait bir yapıdır. Kilisenin yan kemer koridorları, koro paravanı, balkonlar ve triforium iç ve dış duvar kabuğunun arasına yerleştirilmiştir. Ana hat bir haç oluşturmaktadır. Ağır direkler ve payandalar ve ayrıca yatay kat ayrımı zaman itibarıyla tipik olarak Geç Romantizm'e ait olan yapı tarzını göstermektedir. Tüm kubbeler (kubbeli tonozlar) döküm kemerlerinin bir araya gelmesiyle oluşmaktadır. Başka Staufen usulü yapılardan da bilindiği gibi, özellikle Güney İtalya'da olan yapılarda, kemerlerin taşıyıcı bir işlevi yoktur.

Yapı fikri

Bu kiliselerle gökyüzü canlandırılmak istenmektedir. Yuhanna Vahyin'deki tasvir okunduğunda, bu kiliseye de uyduğu görülmektedir. Yuhanna şunları söylemektedir: *"Ben Tanrı'nın yüce şehri, yeni Kudüs'ün yeryüzüne indiğini görmekteyim; bir gelin gibi süslenmiş ve on iki havarinin temel taşı üzerine inşa edilmiştir"* (kys. Vahiy 21).

Bu kilisenin yedi kulesiyle birlikte yukarıdan indiği algısı tasvir edilebilir. Renkli dış bina cephesi gelinin takısını hatırlatır. İnançımızın temeli olarak on iki havariyi on iki ağır direklerde yeniden bulmaktayız. Bir çok arkatlar gökyüzü şehrinin aynı açık kapıları gibidir. Bu göksel şehrin ana caddesinde bulunduğunuzu ve ortaçağın gözcü yapılarının bina cephesi boyunca göksel evlerin içine baktığınızı düşünün. Bu algı özellikle dış geçitin üç se-

viyeli yapılmasıyla güçlenmektedir. Pencere yüksekliğinde ve dış tarafta olan dördüncü bir dış geçit yapılmıştır. Bu yüce şehirde oturanlar mevcuttur: Balkon çıkışlarındaki çerçevelerde havarilerin yarım heykellerini, daha başka peygamberleri ve azizleri görebilirsiniz: inancımızın öncüleri. Dört dikdörtgen kemerin en önemli yerinde Mesih İsa tahtın üzerinde dünya yargıç/hakemi olarak gösterilmektedir, çevresinde iki kilise koruyucu patronu Georg ve Nikolaus, bunlar aynı zamanda iki dikdörtgen direklerin kavis sınırında da görülmektedir, ayrıca 12. Yüzyılın taş heykelleri olarak giriş kapısının üzerinde de bulunmaktadır. Kubbe freskleri batı esaretinde dünyayı Aqua (su) ve Terra (toprak) olmak üzere iki heykel ve ayrıca bitki dünyasını göstermektedir. İkinci son derece mükemmel tutulan kubbe freskleri daha doğuya doğru kilisenin yolunu cennete giden bir yol olarak gösteren başmelekler Mikail ve Cebrail göstermektedir. Bunun dışında ayrıca cennet nehri Fırat, Dicle, Ceyhan ve Seyhan gösterilmektedir.

Zamanla katedral

Kanonik Vakfı (Georg-Vakfı) yaklaşık 900 senelik mevcudiyetten sonra 1803 yılında sekülerizm nedeniyle kaldırılmıştır. Yaklaşık 1820'de vakıf okulları ve 1870'de Valentin-Şapeli üzerindeki Remter (toplantı salonu) sökülüştür. 1827 yılında *Limburg Episkoposluğu* kurulmuştur. Bunun alanı o zamanlar Trier, Mainz ve Köln'e aitti. Böylelikle manastır ve cemaat kilisesi Aziz Georg kilisesinden bir Episkopos kilisesi/katedrali oluşmuştur. İlk iki Episkopos orta koridorda defnedilmiştir, sonrakiler güneyde bulunan çapraz evdeki küçük kubbeli mezarlık şapelinde defnedilmiştir.

Katedral hiçbir zaman yıkılmamıştır, ama içi defalarca üstüste boyanmıştır ve restore edilmiştir. Son *iç restorede* (1975'ten 1991'e kadar) yüzde 70'i geçen bir oranla orijinal renk yapısı kazınarak açılmıştır ve tabii ki de 800 sene önceki renkli halinde bırakılmamıştır. *Dış tarafın* Ortaçağ'da renkli olduğu artık 19. Yüzyılın sonlarındaki Romantizm'de düşünülmemektedir; dış duvar sıvası sökülüştür. Lahn kayasından gri taş kale duvarlarıyla gökyüzüne yükselen kaya kalesinin görülmesi istenmiştir. 1970-1973 yılları arasındaki son restorede katedralde Ortaçağ zamanında ki aslına en yakın olan dış siva ve renklilik

verilmiştir. Katedralin kuzeyinde küçük Valentin-Şapelinde bugün *Sakrament Şapeli* bulunmaktadır. Orası dua ve sükunet için bir yerdir. Mihrabın üzerinde Yunanca kelimeler olarak „ışık“, „hayat“ ve yaprakları filizlenen „havarilerin gezinti bastonları“ resim edilmiştir. Tapınak ve mumluklar Prof. Hans Karl Burgeff (+2005) tarafından hazırlanmıştır.

Katedralin iç kısmı

Gotik zamanında tuf taşlara vurulan *Sakrament evi* (1496) inşa edilmiştir. Bir merdiven girişi sağlamaktadır (plan Nr. 5).

Batı tarafındaki *çark ya da çember pencerenin* camları 1882'den kalmadır ve orta kısımda ejderha katili Georg'u, etrafında da o zamanki dünyevi ve ruhani otoritelerin armalarını göstermektedir.

Johannes Klais'ın atölyesinden olan *org* 1978 yılına aittir ve 60 düdükle birlikte 4306 boruya sahiptir.

Pervaz'da Krefeld'li Hubert Spierling'e 1993 yılına ait *modern pencereler* bulunmaktadır (*1925): aşağıda İsa'nın doğumu (burada solda), balkonda çarpmıha gerilen İsa'nın yeniden dirilişinin ışığında (burada sağda) ve yukarıda elinde hayat kitabı olan ve zamanın sonunda yeniden gelen Mesih (burada ortada).

Kuzey ve güney çapraz ev şapellerinin pencerelerini Johannes Schreiter 1977 yılında yapmıştır. Yukarı kısımdaki koro alanında 1980'li yılların sonunda Georg Meistermann (+1990) tarafından tasarlanan pencereler melekleri çile aletleriyle göstermektedir.

Çok değerli eşyaların ve kutsal haçın (*Staurathek*) sergilendiği Kilise Müzesi (Katedral Hazinesi) pazartesi hariç hafta içi her gün ziyaretçilere açıktır. Bu Hristiyan batı âleminde kutsal haçın en büyük kalıntısı olarak görülmektedir.

Domstraße 12
Salı-Cumartesi: 10:00-13:00
14:00-17:00
Pazar+resmi tatil günleri:
11:00-17:00
Pazartesi günleri kapalı
Kış tatili 4. Advent'den 31.3'e kadar

Tel. 06431/ 58 47 200 (müze),
Tel. 06431 / 295 482 (idare).

www.staurothek.bistumlimburg.de